

פרק א': פרשנות

1. בפקודה זו —

הגדרות

"אופיום גלמי" — ניץ מיקרש מאליו שנתקבל מקלקטיו של הפרג המרדים (Papaver Somniferum L.) ולא טיפלו בו, אלא כדי הכשרתו לאריזה ולהובלה, תהא אשר תהא כמות המורפין שבו;

"אופיום מעובד" — אופיום שהוכן לעישון, לרבות פסולת וכל מה שמשתייר אחרי עישון אופיום;

"אופיום רפואי" — אופיום גלמי שעבר את התהליכים הדרושים כדי להתאימו לשימוש רפואי לפי דרישות הפרמקופיאה הבריטית או הצרפתית, בין בצורת אבקה או גרגירים או בצורה אחרת ובין במעורב בחמרים גויטראליים;

"אמנה" — האמנה היחידה על סמים נרקוטיים שנחתמה בניו-יורק ביום 30 במרס 1961; "אקגונין" — ליו-אקגונין (Laevo-ecgonine), לרבות תולדותיו של אקגונין שאפשר לחזור ולהפיקו מהן בדרך תעשייתית;

"במעבר" — מוכא לישראל ביבשה, באויר או במים, רק לשם הובלה לארץ אחרת באותו רכב או ברכב אחר, אף אם לא הונחת ולא שוטען בישראל;

"המדה" — שינויו של סם בתהליך כימי, למעט הפיכת אלקלואידים למלחים;

"היתר הסיה" — היתר שניתן מאת רשות מוסמכת של ארץ, להטות סם מסוכן, הנמצא בה במעבר, לארץ שאינה היעד הסופי-הרשום בהיתר היצוא;

"היתר יבוא" — היתר לפי סעיף 2 שניתן מאת רשות מוסמכת, המתיר יבואו של סם מסוכן;

"היתר יצוא" — היתר לפי סעיף 3 שניתן ליצואו של סם מסוכן מאת רשות מוסמכת של הארץ שממנה הסם ייצא;

"יבוא" — שלא במעבר;

"ייצור" — לרבות תהליך של זיקוק ולרבות הפיכת אלקלואידים למלחים;

"יצוא" — שלא במעבר;

"מנהל" — המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהמנהל הסמיכו לענין הגדון;

"סם מסוכן" — חומר המפורט בתוספת;

"עלי קוקה" — עלי אחד הצמחים מסוג אריתרוקסילום (Erythroxylum) שאפשר להפיק מהם קוקאין במישרין או בתהליך כימי;

"קנבוס הודי" — הראשים הפורחים או המניבים של הצמח הנקבי של קנבוס תרבותי (Cannabis Sativa L.), כשהם מיובשים ולא מוצה מהם השרף, יהא כינוים אשר יהא;

"רכב" — כלי רכב, כלי שיט, כלי טיס, רכבת וכל אמצעי הובלה אחר שאפשר להביא בו טובין לישראל או להוציאם ממנה.

• נקבע בוועדה החוקה חוק ודפוס של הכנסת ביום כ"ה בסיון תשל"ג (25 ביולי 1973) לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948: הצעת הנוסח פורסמה בהג"ח 30, עמ' 618. נוסח זה בא כריקום פקודת הסמים המסוכנים, 1936: ע"ר 1936, תוס' 1, עמ' 119; ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 1; ע"ר 1942, תוס' 1, עמ' 2; ע"ר 1943, תוס' 1, עמ' 24; ס"ח התייב, עמ' 280; ס"ח תשכ"ח, עמ' 59; ס"ח תשל"א, עמ' 90; ק"ח תשל"ג, עמ' 1300. 1 כ"א 460, כרך 13, עמ' 303.

פרק ב': היתרים

פרטי היתר יבוא

2. היתר יבוא יכלול —

- (1) פרטים מלאים על הסם וכמותו;
- (2) השם והמען של האדם שהותר לו לייבא את הסם;
- (3) השם והמען של האדם שממנו יושג הסם;
- (4) פרק הזמן שבו יבוצע היבוא.

פרטי היתר יצוא

3. היתר יצוא יכלול —

- (1) פרטים מלאים על הסם וכמותו;
- (2) השם והמען של המייצא;
- (3) השם והמען של האדם שאליו יישלח הסם;
- (4) שם הארץ שאליה ייוצא הסם;
- (5) פרק הזמן שבו יבוצע היצוא.

פרטי היתר הטיה

4. היתר הטיה יכלול את כל הפרטים שיש לצינם בהיתר יצוא ואת שם הארץ שממנה יוצא המשגור מתחילה.

הרשות המוסמכת
בישראל

5. המנהל מוסמך לתת היתרי יבוא, יצוא או הטיה של סם מסוכן שמותר לייבאו, לייצאו או להטותו.

פרק ג': עבירות

סימן א': ייצור, החזקה ושימוש

ייצור, הכנה
והפקה

6. לא יגדל אדם סם מסוכן, לא ייצר אותו, לא יפיק אותו, לא יכין אותו ולא ימצא אותו מחומר אחר, אלא ברשיון מאת המנהל.

החזקה ושימוש

7. (א) לא יחזיק אדם סם מסוכן ולא ישתמש בו, אלא במידה שהותר הדבר בפקודה זו או בחקנות לפיה, או ברשיון מאת המנהל.
(ב) האמור בסעיף זה בדבר איסור החזקה אינו חל על סם מסוכן הנמצא במעבר שהותר לפי פקודה זו.

דרכי החזקה

8. לענין אישום בשל החזקת סם מסוכן, אין נפקא מינה אם הסם המסוכן נמצא ברשותו של הנאשם, או ברשות המחזיק אותו מטעמו של הנאשם, או אם הסם של הנאשם נמצא ברשותו של אדם אחר ללא ידיעתו של אותו אחר, או אם הסם נמצא במקום שאינו ברשותו או שאינו נתון לפיקוחו או להשגחתו של שום אדם.

הצרים

9. (א) המחזיק הצרים לא ירשה להשתמש בהם ליטם הכנת סם מסוכן, שימוש בו, מכירתו או עשיית עסקה אחרת בו, שלא בהיתר.
(ב) לא יהיה לאדם ענין בניהול הצרים המשמשים למטרה כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) לא יהיה אדם נוהג לבקר במקום שנועד לשימוש בסמים מסוכנים.

10. לא יהיו ברשותו של אדם כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או המיועדים לשימוש בו, שלא בהיתר.

כלים

11. הענין פקודה זו, החזקת סם כמפורט בחלק ב' לתוספת מותרת באחת מאלה:

החזקת סם

(1) המחזיק הוא רוקח בעל רשיון והסם מחזק בחצריו שיש לו רשיון עליהם;

(2) המחזיק הוא רופא בעל רשיון, רופא שיניים בעל רשיון או רופא וטרינרי בעל רשיון, ולפי חיקוק הדין ברופאים, ברופאי שיניים או ברופאים וטרינריים מותר לו להחזיק סם כאמור;

(3) המחזיק מוכיח שהוא קנה את הסם שבהחזקתו מרוקח בעל רשיון ושהמכירה היתה לפי הוראות פקודת הרוקחים², או שהושג מרופא או מרופא וטרינרי הרשאים לפי הדין לספק סמים או תרופות;

(4) הדבר הורשה בתקנות לפי פקודה זו.

12. השימוש בסם מסוכן מותר אם הוא לצורך ריפוי והסם סופק למשתמש מאת רוקח, רופא או רופא וטרינרי בתנאים האמורים בסעיף 11 (3) או סופק על פי רשיון.

שימוש בסם

סימן ב' : מסחר ומעבר

13. לא ייצא אדם סם מסוכן, לא ייבא אותו, לא יקל על ייצואו או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה או ברשיון מאת המנהל.

ייצוא, יבוא, מסחר והספקה

14. לא יתווך אדם — בין בתמורה ובין שלא בתמורה — בפעולה אסורה לפי סעיף 13.

תיקוף

15. לא יוכל אדם סם מסוכן במעבר דרך ישראל אלא מארץ שמותר לייצאו ממנה ואל ארץ אחרת שמותר לייבאו אליה; בא הסם מארץ שהיא מבעלות האמנה — תנאי נוסף הוא שיהא עם הסם היתר יצוא או היתר הטיה ברתוקף.

הובלה במעבר

16. (א) סם מסוכן שהובא לישראל במעבר, לא יגרום אדם להטייתו למקום יעוד שאינו המקום שאליה נשגר מתחילה, אלא על פי היתר הטיה.

הטיה

(ב) סם במעבר, שיש עמו היתר יצוא או היתר הטיה מאת רשות מוסמכת של ארץ חוץ, יראו את ארץ היעוד לפי האמור בהיתר כאשר אליה נשגר הסם מתחילה.

17. (א) לא ירחיק אדם סם מסוכן מהרכב שבו הובא לישראל במעבר, ולא יטלטל אדם סם מסוכן בישראל לאחר שהורחק כאמור, אלא לפי רשיון הרחקה מאת מנהל אגף המכס והבלו.

טלטול סם במעבר

(ב) נתניתו וסירובו של רשיון הרחקה כאמור מסורים לשיקול דעתו המוחלט של מנהל אגף המכס והבלו.

18. סם מסוכן שבמעבר, לא יתגנו אדם לתהליך העשוי לשנותו שינוי מהותי ולא יפתח ולא יטבור, במזיד, אריזה המכילה אותו, אלא לפי הוראות המנהל ובדרך שהורה.

פתיחת סם במעבר

² חוקי איגוד כרך ב' פרק ק"מ עמ' 1102.

19. הוראות סעיפים 15 עד 18 לא יחולו על —

- (1) סם מסוכן במעבר בדואר;
- (2) סם מסוכן במעבר בכלי טיס העובר בשמי ישראל ואינו נחת בה;
- (3) כמות של סם מסוכן היכולה להיות, בתום לב ובסבירות, חלק מן המלאי הרפואי של כלי שיט או כלי טיס.

בקרת סמים
מסוכנים במעבר

20. בכפוף לסייג כאמור בסעיף 19, רשאי מנהל אגף המכס והכלו, או סקרן שהוא הסמך, לדרוש שיוצג היתר היצוא או היתר ההסטה הנגוע למשגור של סם מסוכן המובל במעבר בישראל, ורשאי הוא לנקוט פעולה נוספת לגבי המשגור כפי שנקבע בתקנות.

סימן ג': הדחת קטינים

21. (א) העושה אחת מאלה, דינו — מאסר עשר שנים:

הדחת קטין
לסמים מסוכנים

- (1) נותן לקטין סם מסוכן;
 - (2) בהיותו אחראי לקטין מניח לו להשיג סם מסוכן או להשתמש בו;
 - (3) משדל קטין להשיג סם מסוכן או להשתמש בו.
- (ב) לענין סעיף זה, "אחראי לקטין" — הזרה, לרבות הזרה חורג, מאמץ, אפוטרופוס או מי שהקטין נמצא במשמורתו או בהשגחתו.

22. סעיף 21 לא יחול על מי שעשה את המעשה לשם טיפול רפואי, בהיותו רופא או לפי הוראת רופא, או בגסיבות חוקיות אחרות.

דרכי ביצוע

23. לענין מעשה לפי סעיף 21 אין נפקא מינה —

- (1) אם הקטין ידע שהוא משתמש בסם מסוכן או לא ידע על כך;
- (2) פרט לגבי פסקה (3), אם הנאשם פנה אל הקטין או הקטין אליו.

חזקה

24. חזקה על אדם שעבר אחת העבירות לפי סעיף 21 אם עשה אחת מאלה:

- (1) נתן לידי קטין או לאחר בשבילו כלי הנועד לשימושם בסם מסוכן;
- (2) הזמין קטין למקום שבו רגילים אנשים להשתמש בסמים מסוכנים;
- (3) הזמין קטין למקום שבו יכול הקטין להשיג סם מסוכן או להשתמש בו;
- (4) הפנה קטין למקום כאמור בפסקאות (2) או (3) או עיכב אותו במקום כאמור.

מאסר חובה

25. מי שהורשע בעבירה לפי סעיף 21 או בנסיון לעבירה כאמור או בשידול לעבירה כאמור, יוטל עליו עונש מאסר, אם כעונש יחיד ואם בצירוף לעונש אחר, אך לא יוטל עליו מאסר על תנאי בלבד ולא יינתן עליו צרמבחן.

פרק ד': בקורת

כניסה ובקורת

26. בכל עת סבירה רשאי המנהל להיכנס להצרייו של אדם שמותר לו, לפי סעיף 11(1), (2) או (4), להחזיק סמים מסוכנים, כדי לבדוק את מלאי הסמים המסוכנים שבהחזקתו ואת הרשומות והפנקסים של עסקאות בסמים מסוכנים שעליו לקיים לפי תקנות שעל פי פקודה זו; ורשאי הוא לדרוש מאותו אדם להציג לבדיקה את כל המסמכים, החשבוניות וההיתרים הנוגעים לעסקאותיו בסמים מסוכנים.

27. לא יסרב אדם ליתן למנהל כניסה לחצרים כאמור בסעיף 26, לא יפריע ולא יעכב בעצמו או על ידי אחר כניסת המנהל כאמור, ולא יימנע מהציג, לפי הדרישה, את כל מלאי הסמים המסוכנים שבהחזקתו או בשליטתו, את הרשומות והפנקסים שעליו לקיימם ומסמכים אחרים שדרש המנהל הנוגעים לעסקאותיו בסמים מסוכנים.

חיפוש

28. (א) ראה שופט בית משפט שלום שיש יסוד סביר לחשוד, כי בניגוד להוראות פקודה זו או כל תקנה לפיה יש בהחזקתו או בשליטתו של אדם, בחצרים כלשהם, סם מסוכן או מסמך לעסקת סמים, רשאי הוא ליתן צו חיפוש המסמך כל שוטר —

- (1) להיכנס לחצרים שצויינו בו ולחפש בהם ואצל כל אדם המצוי שם;
- (2) אם יש יסוד לחשוד שנעברה עבירה לפי פקודה זו לגבי סמים שנמצאו בחיפוש כאמור, או שמסמך שנמצא שם הוא מסמך לעסקת סמים — לתפוס ולעכב את הסמים או המסמך.

(ב) צו חיפוש לפי סעיף זה תקפו חודש אחד מיום נתינתו ויחולו עליו הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט—1969, למעט סעיף 26.

(ג) בסעיף זה, "מסמך לעסקת סמים" — מסמך הנוגע לעסקה, אף אם לא הושלמה, שהיא עבירה לפי פקודה זו, ולענין עסקה שנעשתה או שהתכוונו לעשותה במקום שמתוך לישראל — מסמך הנוגע לעסקה שהיא עבירה לפי הדין שבתוקף שם.

פרק ה': שפיטה ועונשין

29. בית משפט מחוזי הדין בעבירה לפי פקודה זו יכול לדון בשופט אחד אם לא הורה בשיא בית המשפט המחוזי הוראה אחרת.

שיפוט בית משפט מחוזי

30. מותר להעמיד אדם לדין לפני בית משפט שלום בשל החזקת סם מסוכן או שימוש בו בעבירה על הוראות פקודה זו, ומשהורשע בו יוטל עליו עונש שאינו עולה על מאסר שלוש שנים או קנס עשרת אלפים לירות.

שיפוט בית משפט שלום

31. במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה —

חוקה

- (1) אין צורך בראיות לסתור תעודה, רשיון, היתר, רשומה או מסמך שהוגשו לענין חריג או לענין הגנה, והרוצה להסתמך עליהם — עליו הראיה;
- (2) היה המיטפט על עבירה לגבי סם, חוקה על הנאשם שידע כי הסם הוא מסוכן, והטוען להגנתו שלא ידע על כך — עליו הראיה.

32. המפר הוראה מהוראות פקודה זו, ולא נקבע לעבירה עונש אחר, דינו — מאסר עשר שנים או קנס חמשים אקף לירות.

עבירה על הוראות פקודה